

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan Mijnheer de Voorzitter van het OCMW van
Ham
Dorpstraat 19
3945 Ham

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag 2023 - gewijzigd

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 7

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: OCMW/W65M-W65B-RMID-RMIB-STOF-UJV-KNI/2023

Betreft: Gewijzigd geïntegreerd inspectieverslag 2023 annuleert en vervangt het verslag dat werd verstuurd op 15/02/2024.

Mijnheer de Voorzitter,

Ik heb het genoegen u het resultaat mee te delen van de inspectie die in uw centrum werd uitgevoerd tussen 04 en 25 september 2023.

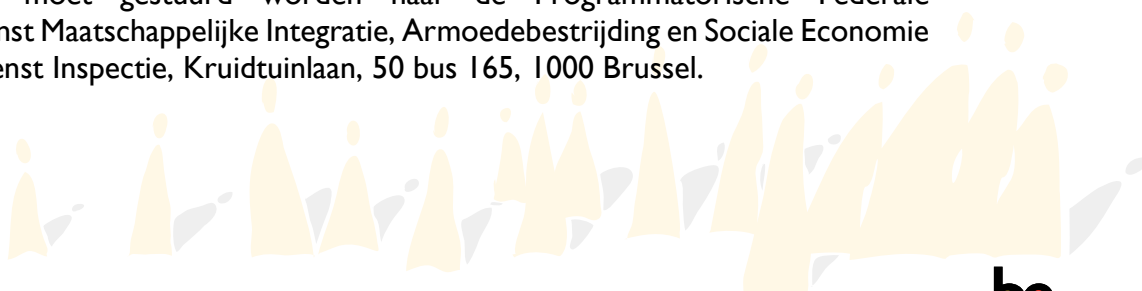
Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Het verslag neemt de aanvullende informatie in aanmerking die door uw OCMW werd bezorgd op 21/02/2024. Zie sectie 5.4. voor meer informatie.

Voor alle vragen in verband met deze controle kan u contact opnemen met de inspecteur die ze heeft uitgevoerd op het volgende emailadres: mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling moet gestuurd worden naar de Programmatorische Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), dienst Inspectie, Kruidtuinlaan, 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	2017-2019	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	2018-2020	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2022	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	2018-2020	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID	2020	Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	2021	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	2021	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	2018-2020	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 14/06/2023.

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar.
Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Wet van 02/04/1965, controle medische kosten

De laatste controle van de medische kosten vond plaats in 2019.

Het OCMW stelt afzonderlijke **kennisgevingen** op voor enerzijds de ten laste name van de medische en farmaceutische kosten en anderzijds voor de toekenning van de medische kaart. Bovendien hebben de beslissingen geen duurtijd. De inspectie raadt aan de volgende alomvattende formulering van een kennisgeving te gebruiken:

“Vanaf dd/mm/yy neemt het OCMW de medische en farmaceutische kosten ten laste volgens de regels van de ziekteverzekering (inclusief/exclusief remgeld). Het OCMW levert tevens een medische kaart af voor de kosten in een verplegingsinstelling (zoals een ziekenhuis). Ten laatste binnen een jaar wordt deze beslissing herzien.”

Daarnaast is het zo dat een medische kaart individueel is. Voor elke begunstigde moet er dus een beslissing zijn. Momenteel wordt er vermeld "Toekenning financiële steun voor medische kosten op naam van ..." terwijl de medische kaart vervolgens op een andere naam wordt aangemaakt. Dit is juridisch niet correct.

Bijvoorbeeld: een samenwonend gezin van vader, moeder, 3 minderjarige kinderen, 2 meerderjarige kinderen en een inwonende grootmoeder. Er moeten in totaal 8 beslissingen zijn want er wonen 8 personen op het adres. In de beslissing moet naam en rijksregisternummer per persoon worden vermeld. Er zijn in dit voorbeeld 4 kennisgevingen: 1 voor het gezin (bij voorkeur namen en rijksregisternummer vermeld), 1 voor elk van de meerderjarige kinderen en 1 voor de grootmoeder.

Vanaf het moment dat een cliënt **verzekerbaar** is (geldige verblijfskaart of tewerkstelling), dient het OCMW de nodige stappen te zetten naar een aansluiting bij het ziekenfonds. Dit is een wettelijke verplichting. Bij de gecontroleerde dossiers waar dit niet tijdig gebeurde had dit enkele terugvorderingen van facturen als gevolg. Meestal gebeurt de aansluiting bij het ziekenfonds met terugwerkende kracht vanaf de 1ste van het trimester. In dit geval moeten de nodige regularisaties van de formulieren D worden uitgevoerd. Dit laatste is niet het geval voor Mediprimakosten.

Zo werden bij enkele dossiers pas een **stopzettingsbeslissing** genomen bij een verhuis, terwijl dit al vroeger had gekund door dat betrokkene kon worden aangesloten bij het ziekenfonds.

Bij de facturen werd er door het OCMW administratief nog **ziekenhuiskosten** ingediend op een formulier D1. Als de factuur van een ziekenhuis afkomstig is moet deze (naargelang het geval) via formulier D2 (indien de betrokkene een ziekenfonds heeft) of via Mediprima (indien de betrokkene geen ziekenfonds heeft) aangegeven worden. Dit is van kracht sinds 01/06/2014. Een extrapolatie van de financiële resultaten van de medische kosten werd doorgevoerd.

Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle

Er werd een goede administratieve en financiële opvolging vastgesteld betreffende de gecontroleerde toelagen.

Bij de **uitgaven** werd er één dossier geïdentificeerd waar het OCMW mogelijk te weinig toelagen heeft ontvangen. In dit dossier heeft het OCMW een vordering gecorrigeerd op het DI formulier, terwijl dit bedrag niet effectief terug werd ontvangen van de cliënt.

Er werden geen verschillen genoteerd bij de **ontvangsten**.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

Het was positief vast te stellen dat de gecontroleerde dossiers goed waren samengesteld, de sociale verslagen steeds gedateerd en gehandtekend zijn en dat een huisbezoek met een datum wordt vermeld in het sociaal verslag.

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

- In een paar gecontroleerde dossiers ontbreekt de **sociale balans**. Aangezien dit ook tijdens de vorige inspectie van 2019 reeds werd opgemerkt, heeft dit enkele terugvorderingen van de 10% extra toelagen GPMI tot gevolg. De inspectie dient vast te kunnen stellen dat de identificatie van noden en opportuniteiten voorafgaand aan het GPMI wel degelijk werden uitgevoerd door de maatschappelijk werker en dat de doelstellingen van het GPMI beantwoorden aan deze analyse. Wel is het positief dat in enkele recentere dossiers een goed uitgewerkte sociale balans werd teruggevonden. Het OCMW is hier op de goede weg en de inspectie raadt aan deze nieuwe balans in de toekomst goed te gebruiken, ook voor LOI dossiers.

Bijkomende aanbevelingen die de inspectie wil meegeven zijn:

- De data van de **huisbezoeken** werden goed vermeld in de sociale verslagen. Toch wordt er ook aangeraden een korte beschrijving van het resultaat van het huisbezoek op te nemen.
- De **kennisgeving** dient het tijdstip van uitbetaling van het leefloon te vermelden. Bijvoorbeeld op een vaste datum of telkens op het einde/begin van elke maand.
- De sociale verslagen gaven niet altijd uitsluitsel of de **onderhoudsplicht** al dan niet werd onderzocht. Het kan een keuze van het OCMW zijn om in sommige situaties de onderhoudsplicht niet te onderzoeken om de persoonlijke situatie van betrokkene niet te verergeren of om de onderhoudsplicht wel te onderzoeken maar billijkheidsredenen in te roepen en af te zien van de terugvordering. Maar het OCMW dient dit dan wel duidelijk te motiveren in het sociaal verslag.
- Inhoudelijk zijn de **GPMI's** te algemeen. De engagementen zijn niet altijd afgestemd op de noden van de cliënt en bevatten bepalingen zoals de verplichting om wijzigingen te melden. Dit is echter geen engagement maar een wettelijke verplichting
- De **bevoegdheidsclausule** in de contracten GPMI student is niet correct. Zolang de begunstigde het statuut van student heeft, blijft het OCMW waar de begunstigde gedomicilieerd staat bij aanvang van het RMI bevoegd. Deze alinea dient in het GPMI aangepast te worden. In praktijk wordt dit wel correct toegepast.

- De GPMI contracten hebben geen geldige **duurtijd**. De inspectie raadt aan het volgende te vermelden "Geldig vanaf de ondertekening voor de duur van het begeleidingstraject of tot einde studies".

Recht op Maatschappelijke Integratie, boekhoudkundige controle

Er werd een goede administratieve en financiële opvolging vastgesteld betreffende de gecontroleerde toelagen. Er werd slechts een klein verschil vastgesteld in de uitgaven en ontvangsten in het nadeel van het OCMW.

Mogelijke oorzaken van deze verschillen in de ontvangsten kunnen zijn:

- De ontvangsten die bij het OCMW als "SUBS" worden gedefinieerd, worden niet met een formulier D doorgegeven maar gecorrigeerd op het B formulier. Het compenseren van gerealiseerde ontvangsten is echter niet toegelaten, geeft een vertekend beeld en komt dus de transparantie niet ten goede.
- Ook merkt de inspectie op dat er enkele 2019 ontvangsten pas worden doorgegeven aan de POD in 2020. Wanneer er een juiste datum in voege wordt gebruikt geeft dit geen verschil. Mogelijks werd er een verkeerde datum in voege gebruikt. Bijvoorbeeld een bedrag ontvangen in maart 2019 met betrekking tot de terugbetaling van het leefloon van november 2018 heeft als datum in voege 01/03/2019 en als referentieperiode 01/11/2018-30/11/2018.

Deze bevindingen zijn gelijkaardig aan de vorige inspectie.

Ook voor de 2020 **covid-toelagen** wordt er een klein verschil vastgesteld in het nadeel van het OCMW.

Stookoliefonds (verwarmingstoelage)

Er werd vastgesteld dat het OCMW een correcte toelage ontving en de dossiers op een verzorgde manier beheert.

Uniek Jaarverslag

De materies die gecontroleerde werden betreffen de subsidie Participatie en Sociale Activering (PSA), Sociaal Fonds Gas en Elektriciteit (SFGE) en het Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie (GPMI) wat betreft de aangiftes in het Uniek Jaarverslag.

Er werd een zeer goede administratieve opvolging van de tussenkomsten vastgesteld. Buiten één activiteit onder de PSA, die geen verband hield met het sociale programma, werden alle verschillende tussenkomsten correct verantwoord.

Uw centrum heeft geen kosten aangevraagd in het kader van preventieve acties. Goede voorbeelden van deze acties zijn: Opleidingen energiebeheer voor begunstigen, kosten voor de isolatie van woningen, energiescans, de installatie van budgetmeters, enzovoort. Voor meer informatie over mogelijke preventieve maatregelen in het kader van het Gas- en Energiefonds verwijzen we u naar de omzendbrief van 13/04/2010.

Deze opmerkingen komen overeen met deze gemaakt tijdens de vorige inspectie van 2020.

De behandeling van de knipperlichten

De inspectie merkt een positieve evolutie in vergelijking met de vorige inspectie van 2019. Het OCMW hield rekening met de gegeven opmerking in verband met de feedbackcodes. Aan elke knipperlicht werd een correcte code toegekend en de nodig stappen genomen op het vlak van onderzoek en beslissingen.

Alle nog openstaande knipperlichten konden door de inspectie worden uitgeschakeld. De meest voorkomende rede van nog openstaande knipperlichten is de stroom van het Kadaster FOD FIN die geen rekening houdt met het werkelijk aantal kinderen in het gezin. In dit geval kan het OCMW niet anders reageren dan de code 110 toe te kennen en de inspectie bij controle deze te laten uitschakelen.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Medische kosten: De laatste controle vond plaats in 2019. Er werden toen door de inspectie niet veel opmerkingen gemaakt.

Leefloon dossiers: Positieve evolutie merkbaar mbt de sociale balans in recente dossiers.

W65: De goede opvolging wordt verdergezet.

Boekhoudkundige controle leefloon dossiers: Gelijkaardig aan vorige inspecties.

Stookolie: Deze controle blijft positief evolueren.

UJV: Deze controle blijft positief met gelijkaardige opmerkingen aan vorige controle in 2020.

Knipperlichten: Feedback codes worden nu toegekend wat tijdens een vorige inspectie nog niet het geval was.

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

5.3 Betwisting

Als gevolg van de opmerking die uw diensten op 21/02/2024 heeft bezorgd en de analyse hiervan door de dienst inspectie werd sectie “Uniek jaarverlag – PSA” aangepast. In plaats van de toegekende steun werd foutief het volledige factuur teruggevorderd van een niet betoelaagde activiteit.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de eventueel te weinig ontvangen toelagen en de te veel ontvangen toelagen.

Te weinig ontvangen toelagen

Controle	Gecontroleerde Periode	Eventueel te weinig ontvangen	Terugvorderings-procedure
Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle	2018-2020	Zie bijlage 2	Uit te voeren door uw diensten

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderings-procedure	Terugvorderings-periode
Wet van 02/04/1965, controle van de medische kosten	Jaren 2017-2019	€ 615,68	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	Jaar 2022	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers - GPMI	Jaar 2022	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Uniek Jaarverslag PSA	Jaar 2021	€ 100	Door onze diensten	Via een vordering tot terugbetaling die u zal ontvangen

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 werkdagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Béregère Steppé